

Digitized by the Library and Information
Centre of the Hungarian Academy of
Sciences

94

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA
L. 94.

94

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

L. 94.

1

בְּהַח

דיני שחיטות

בקצור

כדי לאכול עוף וחיה

ובהמה
בהיתר

עפ"י

תורת משה נאמן לצור

S. Alvani della Vido

Handwritten notes in Hebrew script on the blue page.

עשה מן התורה
על כל בר ישראל

מצות

החפץ לאכול בשר בהמה חיה ועוף
שישחוט אותם תחילה שנא וזבת
מבקרך ומצאנך כאשר צויתך וגם
פרק ב' דחולין מלמד שנצטוה משה
על פי הגבורה לשחוט רובא בעורף
ורוב שנים בבהמה ובחיה בד' עבד
ולכתחילה בעינין שחיטת שני סימני
בכל א' מהם!

צריך שיהיה
ישראל גדול

השוחט

ובן דעת ויזרע הלכות שחיטה ומיהו
חרש שוטה וקטן אם מומחה עומד
עליהן שחיטתן כשרה והנשים
שוחטות לכתחילה כאנשים:

בבל

שוחטין בין בסכין
בין בזכוכית בקרומית
של

של קנה וביצור שלא יהיה כופגמה
כלל ;

שלש

מדות בסכין אנגרת
ומסוכסת עולה ויורד
אונרת שהציפורן מתעכב בו בהולכה
ובהובאה. מסוכסת שהציפורן
מתעכב בו בהולכה או בהובאה.
עולה ויורד אין בו פנימה רק מפני
השחזת הסכין ובלויו ומותר אפילו
לכתחילה וסימן ואנכי איש חלק.
צריך לבדוק הסכין קודם השחיטה
ולאחר השחיטה אבשרא ואטופר
והתלת רוחתא בהולכה ובהובאה
שבין הכל הם יב בריקותו סיל לדבר
ושחטתם בזה ואכלתם זה כגמטרי
יב הינו בשני צדי הסכין ובחודו ;
סכין שצדו מלא פגימות וצדו השני
יפה לא ישחוט בו ככלל ;

שעור

שעור

הסכין ששוחטין בו
אורך שני צוארי של
השחוט דהיינו חויץ ליצואר כמלא
צואר. ואם שחט בסכין ארוך כזה
בהולכה או בהובאה לבד כשר ;
כמה בהמות
או עופות צרי

השוחט

לבדוק הסכין בין כל שחיטתו
ושחיטה ; אין שוחטין לתוך ימים
או לתוך נהרות ולא לתוך כלי ולא
לתוך גומא אבל שוחט לתוך ה
האריך אעפ"י שהדם שותת ויורד
לתוך הגומא לית לן בה ; וגם מותר
לשחוט בדפני הספינה והדם
שותת ויורד לתוך המים ; שוחטין
בין ביום בין בלילה והוא שיש
או אבוקה או

נר של שתי פיורתו ;

השוחט

השוחט צריך שידע
חמשה דברים

הפוסלים את השחיטה ואלו הן
שהייה, דרסה, חלדה, הגרמה,
עיקור;

שהייה כיצד התחיל
לשחוט ושהה

כדי שחיטת בהמה גסה לגסה
ודקה לדקה ועוף לעוף שחיטתו
פסולה וראוי להחמיר בשהיית
העוף אפילו כל שהוא ראוי לפוסלה
ואם היה הסכין רע שאינו חורטן
והולך והביא הרבה פעמים קודם
שיוכל לשחוט אין זו שהייה ושחיטתו
כשרה;

דרסה כיצד התניז את
הראש בנת אחת

בלא הולכה והובאה כמי שחורטן
צנן

^{בכה} צנן שחיטתו פסול
כיצד החליה **חלדה**

הסכין בין סימן
לסימן או בין עור לסימנים או בתוך
הצמר או בתוך הנוצה או תחת בנד
קשור בצוארה ושחט שחיטתו פסולה

הגרמה כיצד כגון שהגרי'
והכריעו וישחט

למעלה או למטה שלא במקו' שחיטה
^{זרה דעה הלכות כי מקום הוא בצואר}
^{שחיטה} סימן 3 למטה מטבעת הגדול

בקנה, והוא הגרים למעלה, ובושט
שחיטתו למטה מתרבץ הושט והוא
שחט למעלה וכן למטה כגון ששחט
בקנה למטה כנגד כנף הריאד
ובושט מקום שישעיר בבהמה
ובעוף בזפק, כל שחיטה באחד מצו'
המקומות נקרא הגרמה ושחיטתו
פסולה

פסולה, וראוי לדקדק בשחיטתו
שלא יעשה הגרמה וכפי אורך
היצואר כן ירחיק ידו ממקומות
ההגרמה;

עיקור כיצד כגון ששחט
בסכין רעונעקרו
הסימני' ממקום חיבורן בלחי ואפילו
ספק נעקרו קודם שחיטת' ממקום
חיבורן או לאחר שחיטת' הרי זוספ'
נבלה ואסורה, ולפיכך צריך לאחול'
בידו הסימנים קודם שישחול' ולא
ירחוק אותם רק יחזיק במ'. יהיה
נזהר לשחוט הוורידין בעוף הייט
לסבב את הסכין בשעת השחיטה
באופן שיחתכם ויצא דמם, ובבהמה
אין צורך רק יזהר שלא להכורט
הבהמה או העוף על הראש אחר
השחיטה שהוא מבליע הדם בנשר
ואם

ואם הוא טבח מכביר את הבשר
וגוזל את הכריות;

צריך לבדוק הסימנים
אחר השחיטה אם

הם שחויטים כתקנן ואם לא בדקו
שחיטתו פסולה, וכל ספק שיפול
בענין השחיטה ראוי לשאל' פי
חכם ליצאת מן הספק;

והשוחט אפילו מאה
עופות כאחד

והם לפניו או יחשב לשחטם ואפילו
אינם לפניו די ברכה אחת לכלם
וקודם שיתחיל לשחוט מברך
בא' אמה אקבו' על השחיטה
וישחוט מיד ולא יפסיק, וצריך
לכסות הדם בעפר תיחוח, ודוקא
דם שחיטה חיה ועוף הנשחטים
בהכשר ולא דם בהמה, שחט כמה
חיות

חיות ועופות יחדיו כסוי א' לכלם :
השוחט לחולה בשבת

בשישבו סכנה
או ביט לבריא יכסה כלי על הדם
ולמוצאי שבת או יט יכסנו בעפר
יכסנו בכלי בידו אבל לא ברגלו
כדי שלא יהיו המצות כזויות עליו
ויכסה הדם יפה ואם שחט ולא
יצא רק דם הניתן על הסכין י
יכסה אותו הדם לקיים מצות כסוי
שחט בהמה או עוף מסוכן למות
צריך לראות שיעשה פרכוס
יד הלכות שחיט פ"ז כמבואר בתלמוד :

המכסה צריך שיבן

ואומר באי אמה אקבו על כסוי הדם בעפר :

מכסין בעפר ובאפ'

בחול הדק
בשחיקת

בשחיקת אבנים בנסורת הרשים
דקה במגופת חבית כתושה שכל
אלה נקראים עפר, וגם יכול
לכסות עם השלג הנקראת ארץ
שנא' האומר לשלג הוי ארץ, וגם
בשחיקת זהב הנקרא גם הוא עפר

שנאמר

ועפרות זהב לו :

תו של בע לקי

כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת צוֹקְצֵי הַלֵּב
 וְיִשְׁמַע ה' אֶת צוֹקְצֵי הַלֵּב

אשרי העם שככה לו אל שרי באהלו
משה השמיע לעם קולו קול יי
 בהיכלו אומר כבוד כולו כל אמרת צוק צרופה
 לצרף נפשותינו בשמור פינו במאכלנו ולשוננו
 ברבורנו כי בקרבנו קדוש בקדש עצמנו במותר
 לנו עפי התורה צוה לנו משה וכפי פירושי רבנו
 קשישי להעלות במאכלנו ריח נחוח אשה ליי
 כדרכן של ישראל קדושי כזה ראה וקדש עצמו
 הבחור היקר נחמד ונכבד כמה משה יצו בכמה
דוד מלאווידא וביראת יי אשר בקרבנו אור בו
 שם שכלו ולבו לעיין ולהבין קצור דיני שהיטות
 אלו עד שהכינם הכינם וגם חקרם שנונים ושגורי
 כלם בפיו כאשר השמיעם לפני חמ א לא למצא
 חשבון כל הדברים הצריכים לשמור מאד ולעשות
 בשחיטה כשרה ונאותה וראיתיהו נכ זהיר ורז
 בבדיקת הסכין בדקדוק ובמיתון רב ובישוב הדעת
 כדי להרגיש כל מין פנימה לדקה שתהיה כי זהו
 העקר היותר גדול בשחיטה וגם הכרתי דלא
 מתעלה

מתעלה. אלא לבו כלב הארי, לשחוט שור
 ומרי. ולומר ברי, ליששחטתי יפה ככל עבדי,
 איש צורי, נתתי לו עֵב מפרו, ידיו רשורות
 לשחוט בינו לבין עצמו בערו ובעד אחרים
 בהמות וחיות נסות ודקות, וכל מיני עופות,
 ויאכלו עננים וישבעו משחיתתו. כי מובטח
 אני בו ביראתו, בו בכשרותו, בו בטכסיסי
 יהדות אשר בקרבו, שב'עָהו לא יצא חוֹ שום
 מין תקלה מתחת ידו. ויהי ידיו אמונה, כֵּאֲשֶׁר
 לחמו שמנה, והוא יתן מעדני מלך בכל עונה,
 חִיבְתָהוּ בעד אֵ שנה, לחזור על קצור דינים
 אלו פעם א' בכל שבוע וגם אחרי כן הדור
 והדור עליהם למען ישארו לעולם חקוקים
 בפיו ולבו שוין, וכן חִיבְתָהוּ בהיותו בעיר
 להראות סכינו בכל שני וחמישי, לאיזה רב
 ומורה מהקקי, וכאשר כן חִיבְנוּ בישבתנו
 הגדולה יִרָה כל השוחטים להראות סכינם
 כָּל־זֶמַן יתענג על יָי, ויתן לו משאלות לבו,
 לחזות

לחזות כנועם המלך במסיבו, וביאת משרה
 שקול כששים
 ריבא

אֵיךְ לַעֲמֵלֶךָ דַּלִּידִי לַעֲשֵׂנָה אֵלֶיךָ מִיָּמֶיךָ
 כִּלְעֵיךָ מִלְּטִיִּיךָ כִּכְמַעֲכֵךָ מִנַּעֲמֵי
 מִלְּקָלִי לִינְהַלִּים לַעֲשֵׂךָ קָלִי פִיכְעֵכֶה
 וְשֶׁל צִיּוֹר טִיבֵךְ לַחֲבִיבִיךָ וְלִמְשֵׁךָ בַּעַל
 פִּינֵי יֵשׁ פִּינֵי פִּינֵי פִּינֵי לַעֲשֵׂךָ מִלֵּךְ דַּבְּכֵי
 כִּלְפִינֵיךָ לַפִּינֵי יֵשׁ אֵיךְ אֲדַרְשׁ נַעֲמֵי
 שֶׁנֶּהֱפַטְתָּ מִכֶּהֱפַטְתָּ לִּי
 // = // = // = // = //

הלכות בדריקה

כשמכניס הטבח ידו לבדוק יבדוק הריאה
 בשתי אומות גדולות שהן מן
 שתי הצדדין בכל מקום שהן דבוקות בין בצלעות
 בין בכשר שבין הצלעות בשאין מכה בדופן טרפ
 מפני שהוא מקום רחב ועבדא לאינתוקי ובין בשומן
 חלב ובין בשמנונית ההולך בין שתי האומות אצל
 השדרה טרפה מפני שהוא חלב העשוי ככובע
 ואינו סותם וקרינן עליה זאת הרשעה היוצאת
 אבל אם היא דבוקה באונה הרי היא כפי המחלוק
 וכו' ואחר כך יבדוק באונות הקטנות שהם שלש
 מימין ושנים משמאל אם דבוקות אחת מדהן
 לחזה לפנים מן החוט טרפה דעבדא לאינתוקי
 וכן בשומן החזה טרפה וצו הצלעות אם הם
 אחד מכאן ואחד מכאן או שנים מכאן ושתי
 מכאן הוא כפי המחלוקת ואם אלו האונות
 דבוקות בגררת טרפה מפני שהוא קשה ואינו
 סותם

סותם וכן בשומנו של גרגרת טרפה מפני שהוא
 חלב העשוי ככובע ואינו סותם וכן בשומן הלב
 מהאי טעמא וכן בחצר הכבד טרפה דעבירא
 לאינתוקי: אבל אם האונות רבוקות לצלעות
 ובבשר שבין הצלעות ומסובבין יחד או בבשר
 בלא הצלעות כשרה אבל בצלעות עצמן טרפה
 ואם צו האונות רבוקות זו לזו במולדתן ובגדולן
 זו בעד זו כשרה ובלבד שיהיה חתוכה האוני וכן
 שהוא היו הכר אבל אם רבוקות שלא כסדרן
 טרפה ופי' שלא כסדרן היא הראשונה עם
 השלישית אבל הראשונה עם השניה כסדרן
 הווי וכשרה. ויש אומרים אפילו הראשונה עם
 השניה והוא שמורכבת זו על זו שלא כסדרן
 ואפי' אם הן כסדרן ויש חלוק ביניהן שלא כסדרן
 הן וטרפה משום דעבירא לאינתוקי ואם האונה
 התחתונה של צד ימין רבוקה באונה התחתונה
 של צד שמאל טרפה דעבירא לאינתוקי. ואם
 האונה התחתונה של צד ימין רבוקה בצלע של

צד

צד שמאל טרפה רעבירא לאינתוקי. ואם תחסר
 אונה אחת מן הימין העינוניתא תשלים השלשה
 וכשרה: וכן אם נחסר העינוניתא טרפה ואם
 נחסרה אונא אחת של צד שמאל טרפה ואם
 היתה העינוניתא בצד שמאל טרפה וישמתיורי
 כללו של דבר אם חסיר או יתיר טרפה ואם
 כל הריאה כולה רבוקה בדופן מראשה לסופה
 כשר' דלא עביר' לאינתוקי העינוניתא כל היכא
 דסריכא טרפה ואפי' אם היא רבוקה בכיסא
 וכן אם נסרכה בין באומות בין באונות בין
 בשומן הלב בין בחצר הכבד טרפה וקרינ'
 עליה בבושת הגנב כי ימצא וכתוב בשאלות
 תשובות אם אין החוטין שהן רבוקות אפי' כחוט
 השערה טרפה אבל אם הן כמין רירין ש
 שמתפרק מאליו ואינו נכר שהוא חוט כשרה
 ובעבור שאין אנו בקיאים ברירין אם הם כל
 כך חזקי' שאינו מתפרק כשימשוך אותו
 באצבע בנחת טרפה:

ס' פ' און קטן צמח דוד דף קס"ה יענית גבינית
 בליות עין
 זס בחלץ פ
 אג' כרסית
 כ' כ"י עינתה
 כבין אונת קטנה
 דנורחל על טס
 טכ"א אריות

ענין בועות

תרת בועי דשפכי אהרדי כשרה
 בועא בשיפולי ריאה טרפה :
 ושיפולי רוצה לומר כל התוכי חדים האונות
 והאומות בין מלמטה בין מין הצדדים אבל
 הרבה בועות דלא סמיכי אהרדי ואינם ב
 בשיפולי ריאה ואין הוט של ריאה מקפת
 אותה טרפה והכשר בועא בריאה כך הי'
 אם היא מלאה מים זכים ולא אסרוח או
 מלאה רוח או מלאה לחה ענה בחדא
 כשרה בתרתי דסמיכין להפכי טרפה
 אבל עכורים והם כמים טרפה ואפי' בחדא

דרך הבדיקה כך היא יחתוך חצר
 הכבד תחילה מצד ימין הבהמה ש
 שהיא ימין הבדיקה כשתלויה בגלים ויברו
 האומה תחלה סביב סביב עד חיתוך האונו
 בכל

בכל מקום שתמצא בה סירכא היא אסור'
 כמו שבארנו רק אם היא רבוקה באונה
 שאצלה ואחר ישלח ידו ויבדוק וימנ'
 שלשת האונות מצד ימין ואחכ העינונית'
 דוורדא שלא תהיה רבוקה בשום מקום
 ואפי' בכיסה ואחכ יחתוך חצר הכבד
 מצד שמאל ויבדוק האומה תחילה כדרך
 שאמר בצד ימין ואחכ יבדוק השרתי
 אונות שבצד שמאל

כמו

שבארנו

ראש ויספרה פנים ונסחקה
 פלגה זהו פחמו פיק
 ומחל כלפ' רשם בעל' דוד ית
 לאערה נלד בעיין דקל פריש
 פלו בקיע דיה בדיקת אל ער
 שטערו שונת בישו והכוכים
 ולבואים ברעפ פל באי פיט
 ואח פעיין בע לדי רעש ופאר
 פכב פעל פש פבורק פנאן
 אפי כל רשם ב' טלם ריגיטי
 וברק ומזי נברק אשני ונמן לטלמ
 ובקיעתו נאמתי באנאמר
 בפלוג דקור ונסת ופרצם פיות
 לו יעמן יר כנעני ה בחיפנו נפיהו
 פבורק פיל ושאר טבתיס בקיאיס
 עס פטענות כבבא למרור לזבי
 פונע רעבר נלצאנו פו מביק נלכניס
 נבקט נלר רצא מפ פט' פיס
 באנשן ה כרצי פונע אסמן על בדיקתו
 ולסינת ה פכרתי ה נל רעלקיס

הוא

נפן עתלו בטיכסיס יבורה וכסות
 לכן אז רעשי טוב לבטלנו וכאש
 נרשף לאפנו אפנו אפנו אפנו
 פ פנה לרשנו אברוק פריצם לרשמו
 ומיין דסיין ונסת ביה אבין עשנו בערו
 ובער נחביס בכל ריקוס טילא נאמל
 עניס וישבעו לבריקתו ה לובטמא
 בו הירצנו בו כשלונו בובטמא
 טאני יצא פקלם בעלנו לפתח ירו ונזכר
 ה בצל פיר פלרוב אברוק אפי באנסיס
 לטובת נטבת אנה פעלת רשיין זה
 אברוק פיק פצם בחיי אפנו אפליד
 עורטס מרסיס ליתק עס פבורק אפיק
 פא ושאר בקיאיס בבריקתם אברוק
 כל עלפס נלפגס אפליס אפוס
 אילן ומוסן מזק שריצא נקיילת באילן
 ירו כל בין בבליה דקור ובין בנסת
 ומי בדיה נל אמור על קער דיה בדיקת
 לו פעס אל כל שבו בער שם אנה

וקם צמח. כן פלור ופלור פלור
 אצורה. אצורה. אצורה. אצורה.
 ולבו שנים שנים ומרובים אהבה
 אבה פ' אבה פ' אבה פ' אבה פ'
 מייבן. ואעבורנו ונדענו ושלכר
 פוכרנו. זכרנו עמן. געס לעג
 דבטכר. כח בלוג. זעיר. זעיר
 מלש. בבטכר. מלש. מלש. מלש.
 לזר. קף. פירצה. על אים. ופ' ק'
 כרב. ומרש. ולט. ולט. ככיס. ככיס.
 על אים. אהבה. אהבה. אהבה.
 שר. נש. ככר. פרוטן. ובעקן.
 פלוקט. ששן.

זכר. ועש. פלוקט. זכר. זכר.

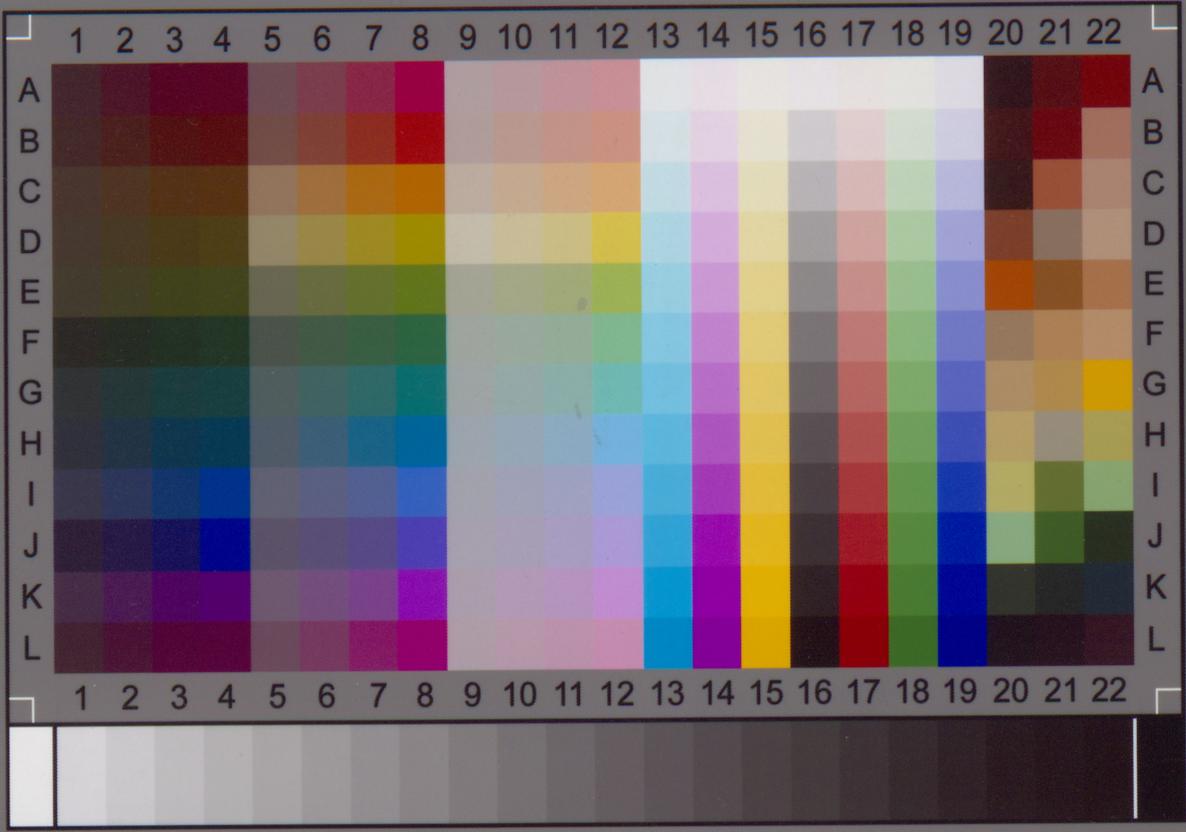

21

22

IT8.7/2-1993
2013:08

IT-8 Target

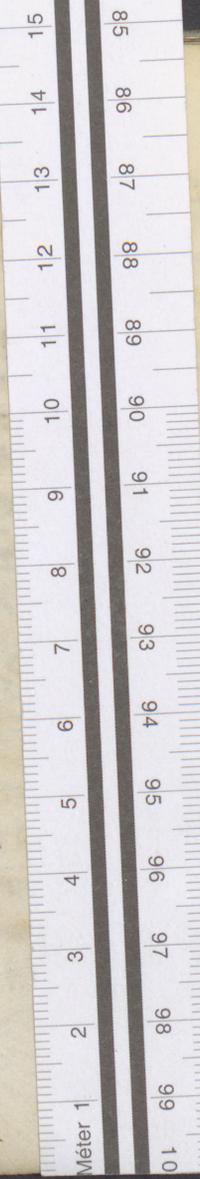
Printed on Kodak Professional Paper

Charge: R130810

עשו

הלכות בד"קה עמי

כשמכניס הטבח ירו לבדוק יבדוק הריאה בשתי אומות גדולות שהן מן שתי הצדדין בכל מקום שהן רבוקות בין בצלעות בין בבשר שבין הצלעות בשאין מכה בדופן טרפ מפני שהוא מקום רחב ועבדא לאינתוקי ובין בשומן חלב ובין בשמנונית ההולך בין שתי האומות אצל השדרה טרפה מפני שהוא חלב העשוי ככובע ואינו סותם וקרינן עליה זאת הרשעה היוצאת אבל אם היא רבוקה באונה הרי היא כפי המחלוק וכו' ואחר כך יבדוק באונות הקטנות שהם שלש מימין ושנים משמאל אם רבוקות אחת מהן לחזה לפנים מן החוט טרפה דעבדא לאינתוקי וכן בשומן החזה טרפה וצו הצלעות אם הם אחד מכאן ואחד מכאן או שנים מכאן ושנים מכאן הוא כפי המחלוקת ואם אלו האונות רבוקות בנרגות טרפה מפני שהוא קשה ואינו סותם

A

94.

